

De Fracturis.

Reisinger Chirurgien
de Mgr. Electeur de Trèves.

Divisio Continuitatis Ossium Causa
contundente fractura audit.

Causa externa sunt Varie nunc Violentiores
nunc leviores, a quibus indoles fracturae
ratione gravitatis multum pendet: Jitus
Corpore Solido Obluso, aut glante plumbea
Scopeto, Tormentore majori emissâ Ossibus
influitus, lapsus ab alto, vel in progrediendo
Solum, tota Curvâ os feriens inter frequen-
tiores fracturae Causas numerantur.

Ad internas habentur fragilitas ossium
proternaturalis Ostate Senili vel Vitio
humorum orta, Caries profunda, Spina
Ventosa, Humores Viti quodam infecti: ut
Venereo, Scrophuloso, Scorbutico, arthritico
Canceroso: Causa predisponentes proprie
dici non debent, cum unâ ex illis presente
si externâ accedente licet levissima saepius
frangatur os.

Fracturae ratione naturae Ossis fracti in
obliquas, transversas, longitudinales;
ratione gravitatis in Simplicis, Composi-
tas, Complicatas, Completas et incomple-
tas dividuntur.

Simplex dicitur fractura, si os in uno
solum loco fractum est, et nulla alia
lesio aut Symptoma grave in ea occurrat.

Composita est, si unum idemque os in duobus
aut pluribus locis ab invicem distantibus
frangitur, aut si utrumque os unum membrum
constituentia fracta sunt: magis definite

ARC 33 d. 2
no 28

loquendo prima species fractura duplex,
triplex ossis cujusdam et secunda species
fractura brachii, Cruris dici possent.

Fractura complicata est, si alio lesiones
aut Symptomata gravia eam concomitentur,
ut Vellus, Confusio Vehemens, et Dilaceratio
partium mollium in ipso fractura loco, effusio
Sanguinis, Hemorrhagia, luxatio ejusdem
ossis, fragmenta musculos et Cutem perforan-
tia, Comotio vel Dilaceratio medullæ, Con-
vulsiones.

Ubi os in plura parva imo minima frag-
menta quasi commotum est, Cominutio
plerumque audit.

Sub fractura Completa intelligitur, Si utrumque
os ejusdem membri ex duobus Constituti fracta
Sunt; Si autem unum alterumve tantum
frangitur, incompleta appellatur: hæc
denominationes magis relativo quam definitivo
videntur.

Quid sub fractura Obliqua, Transversa, longi-
tudinali intelligatur, ex ipsa denominatione
clare patet.

Fractura longitudinales rarius in ossibus
Cylindricis, frequentius in planis occurrunt;
Sunt, quæ earum existentiam in dubium
trahunt, donec experientia et observationes
ulteriores certitudinem rei stabiliverint:
hoc fractura species cum aliis simul existere
conceditur et præcipue si os tormento mili-
tari fractum fuerit.

Fractura est vel cum vel sine dislocatione
partium fractarum: inde fractura etiam

Completa vel incompleta, perfecta vel imperfecta
ab aliis nominaliter.

Dislocatio est vel ~~secundum~~ secundum latitudinem
vel secundum longitudinem. Opsi.

Dislocatio producit actione musculorum
iniqua, pondere partis fracto, vi ipsa inflata,
pressione, transportatione Oproi ejusque
ignorantia, Si membro fracto uti voluit,
neglecta circumspectione in explorando
fracturam:

Cognoscitur ex brevitate membri ratione
ad integrum habitum, ubi dislocatio est secun-
dum longitudinem, ex crassitudine, ubi ea
est secundum latitudinem.

Signa fracturae sunt: Vis externa illata et
cognita, dolor in quadam parte ad tactum
auctus, Uusus membri difficilis dolens, aut
plane abolitus, Situs et figura membri aliena
habitum ad sanum ratione, mobilitas opsi in
quadam parte proternaturalis, Crepitus par-
tium fractarum: brevitatem membri aut Crassi-
tudo ejus, ubi dislocatio simul, prominentia
in una et depressio in altera parte.

Positis licet his signis Viri tamen celebres
in diagnosi errasse ipsi fatebantur, quo obsequio
Sed difficilis redditur, ubi nempe nulla disloca-
tio observatur, ubi nullus crepitus ob Crassitu-
dinem nimiam musculorum os circumdantium
aut eorum tumefactionem percipitur, aut ubi
tumefactio partium mollium accuratam
explorationem non admittit, ubi oger non
possit audire membro fracto utitur, quod post
fracturam Colli femoris observatum est, et

quibusdam imposuit.

Vis quo os frangit, et alias lesiones gravissimas
fracturam quidem non respicientes saepius
producit: Sic Commotio Cerebri et mors, Com-
motio pulmonum et inde Hemoptysis, perip-
neumonia, Commotio Systematis biliarii inde
icterus, Commotio Articulationis inde inflam-
matio, Suppuratio, Hydrops Articulationis, et
Anchyloses observato fuerunt.

Fractura in junioribus citius consolidatur,
quam in adultis et senibus, ceteris paribus.
In gravidis saepe post partum primo coalescit
fractura.

Fractura simplex in Corpore sano a causa
externa facilius curatu est, longe difficilius
natura consolidationem fractura perficit,
ubi causa aliqua predisponens ex supra
enumeratis processit.

Quo gravior complicatio, eo difficilius curatio
erit.

Fractura obliqua peior quam transversa exis-
timatur.

Fractura prope Articulationem saepe difficile
curatu sunt, imo periculosa et lethales ali-
quando evadunt.

Periculum Vitae in fracturis ab indole opis
fracti, Symptomatum concomitantium aut
subsequentium pendet.

Fractura Crani ex Commotione Cerebri simul
producta aut ex effusione Sanguinis aliisque
lesionibus Capitis internis per sepe lethalis
evadit.

fractura Vertebrarum Convulsiones, paralysis, mortificationem partium subjacentium imo mortem ipsam causat.

Fractura Sterni et Costarum respirationem difficilem, dolentem, Suffocationem, aut inflammationem, Suppurationem pulmonum, Emphysema, Hemorrhagiam internam, Hemoptysin, Phthisin Veram imo mortem producere observata est.

Fractura alicujus membri Soepe Amputationem ad Conservandam Vitam necessariam fecit, aut Suppuratio Vires Vito exhaustiens et Symptomata accidentia Colliguationis egrum e medio suffulere.

Caries, fistula, Anchyloses, Difformitas membri, Usus ejus valde circumscriptus aut penitus abolitus, Dolores posthumi ad Coeli mutationem recrudescentes, Difformitas Calfis aut ejus defectus indeq. Consolidatio nulla opis fracti, aut unio novam Articulationem quasi formans, Contabescencia, aut intumescentia membri proternaturalis, paralysis Soepe sunt infasto Fracturarum reliquiorum.

Ut primum de fractura Ceti Sumus, triplex oritur Indicatio:

fracta ossa Conformare; ea in Sede naturali retinere, Symptomata quocunque accedere possent, procavere aut presentibus mederi.

Suppono fracturam simplicem.

Ad Conformationem extensio et Contraextensio.

requiruntur, quæ in directione ratione
ossis fracti, et in Vehementia ratione indolis
fractura Variant.

Ad conservationem Ossis fracti in sedem
naturalem repositi fascio, ferulo in usum
Vocantur, nec minus Situs membri Cuius
fractura accommodatus et quies aegroti
adeam magnopere Contribuunt.

Symptomata procaventur aut prosentia
Tolluntur partim Conformatione membri
ejusque Conservatione in Situ naturali
partim remediis tam in - quam externis
adhibitis.

Sic Natura Arte Suffulta Opus Coalescentis
jam opus jam Serius perficit.

In fracturis Complicatis longe aliter res se
habet, in his plures indicationes quas implere
oportet, ratione Complicationis se offerunt:
has ulterius exponere non suscipio.

De non Consolidatione ossium aliqua re-
feram ut observare liceat.

Inter Causas maxime Communes habentur:
Ætas Aegroti: Graviditas: Vitium humorum
principue Scorbulicum: Vis Vita quacunque
Causa nimis exhausta: regimen nimis se-
verum: Dimotiones crebriores partium frac-
tarum, quæ inquiete Aegroti, aut neglecta
debili membri Conservatione atque Susten-
tatione produciuntur.

Plures observationes de non Coalescentia
ossium aut de nova Articulatione in loco
fractura formata in apud Auctores legendis

exstant eorumque experientia confirmatur,
Artem Naturae Saepe Succurrisse quando
hoc a Via aberrare in perficiendo opere
Visa fuit.

Mercenarius Aetatis 40 annorum ob
fracturam Cruris in Nosocomium receptus
est, Sani et robusti Corporis erat, Com-
plicatio nulla; fracturam mox post adventum
repositam optime ad provocanda Symptomata
attendebatur, neque ullum Superveniebat:
tempore quodam elapso, cum optime se
haberet, Virtus liberalior ei Concedebatur.
Post duos menses nec minimum Coalescentis
Vestigium percipi poterat, quod attentionem
Omnium excitabat: perquirebatur Oger,
Causam nullam apparentem Vix ratio forsque
nimis Severa investigabatur, iusculo, Carne
et pane cum Vino fruebatur: Quantitas
et portio Liborum homini sine motu Corporis
decumbenti erant, quod nutrire posset.
Status Ogi Semper idem, Virtus assuetus ab
illo interrogabatur: Panis Libarius, Libi farina
cei, Lardum et Aqua Vix interdum illi
nutrimento erant: guttas aliquot Aquae Vix
ardenter desiderabat, Usus ejus et Virtus
apertus debita cum Circumspectione pro-
beantur: fractura brevi post Coalescere in-
cipiebat, et Oger quatuor Septimanis post
perfecte curatus Nosocomium reliquit.

Aliud adhuc Exemplum mihi notum est, Ogi
Sed Vix ex fractura humeri Sanati, post-
quam illi parca dosis Aquae Vix, quam

ardenter petebat, quotidie concedebatur, cui
assuetus erat et quo illi ut Verbis utar suis,
Verum Cordiacum et refectio est: quantum
Consuetudo Valeat, Neminem fugit. Deberetne
ea Sapius respici? Inter omnes Constat, morbos
qui insanabiles aut ad omnem medicinam
rebelles apparebant, Solo Usu Libi quem
appelebant, curatos fuisse.

Celsus de Fracturis dicit = Si quando Vero
Ossa non Conserbuerunt, quia Vix nota sunt,
Vix Soluta, in Aperto deinde Curatio est:
prospunt enim Coire: Si Velustas occupavit,
membrum extendendum est, ut aliquid loda-
tur: Ossa inter se manu dimovenda ut Con-
currentes exasperentur et ut Si quid pingue
est, eradatur totumque in quasi recens fiat:
magna tamen Cura habita ne nervi
musculive lendantur =

Hoc Consilium Celsi Aliqui recentiores
iterum dederunt; alii autem ineptum, absur-
dum imo periculosum Videbatur.

Diceat mihi Historiam ad rem facientem
referre.

Homo 50 Ciriter annorum fracturam in medio
femoris passus in Nosocomium receptus est.
fractura erat Simplex, transversa. Complicatio
nulla, tumefactio omnibus fracturis Superveniens
Si excipitur, quo brevi post evanescebat: Opro
bene se habenti elapso aliquo temporis spatio
Virtus largior probebatur: Verum post tres menses
nulla Ossis Consolidatio. habita licet omni
attentione: nil proficiente Spes Coalescentia

Opium paucis supererat: Oger femore laminis
ferreis bene munito ope grabatarum incedere
permittebatur, aliquot diebus post de dolore
in loco fracturae questus examinabatur, tunc
fartio levis ad tactum dolens visa fuit, Oger
in lecto suo manere suadebatur, hoc Sympto-
mata brevi disparuisse et Consolidatio prodes
omnium Opinionem naturam perficiebatur ut
Sexta abhinc Septimana ex Nosocomio cum
libero femoris Usu dimitteretur.

Videtur, Vasa Succum gelatinosum, Opseum
adventitia, inertia antea, fritione ossis
fracti in progrediendo imitata fuisse ut eum
liberalius advehant, Secernant, Calum
formant et Consolidationem perficiant: quod
hic fortuito accidit, securius manu proflari
proptet, Consilium a Celso datum jam non
tam absurdum, non tam ridiculosum multo
minus periculosum apparet, si hac in re
procedamus cum ea, quam Celsus monet, circums-
pectione.

Recentiores Consilio Celsi obsecuti observatione
referunt, quibus Successus Confirmatur.

Hoc nil proficiente Operatio ab aliis pro-
ponitur, quo in eo consistit, locum novae
Articulationis formato incidere ubi fieri potest,
evitando autem Vasa magna et nervos, ligamen-
tum, quo Circumdatur os fractum, excindere
et ossa exasperare, Sanareq; Vulnus per genera-
tionem carnis papillorū.

Homo 28 annorum fracto humero auxilium
in Nosocomio petebat. fractura simplex

reponebatur: nullum Symptoma supervenit.
Tempore elapso, quo humerus consolidari solet,
posita se se bene habente, os non erat coalitum,
mobilitas in loco fracturae proternaturalis nullum
dubium de nova articulatione formata relin-
quebat: frictio manu inter ossa sed in capsum
sentabatur: nil superesse videbatur quam ad
Operationem supra dictam refugere, quo autem
spem Operatoris atque Aegri defellit: quatuor
post menses Nosocomium incuratus relinquebat;
Auxilium in alio petens accipiebatur: Operatio
cui prorens eram, de novo tentata est. Incisione
in loco fracturae, quo in medio humeri erat, ad
os usque facta, ligamentum quod post primam
Operationem regeneratum ossa fracta circum-
dabat, ope Volsello bene secantis exscindebatur,
atque exasperabantur extremitates ossis fracti;
Vulnere lintis impleto humerus cum brachio et
manu in machinâ ligneâ de Consilio Constructâ,
habita extremitatis integro magnitudinis ratione
reponebatur et sic extremitas machinâ undique
innixa constanter in Situ naturali Conservabatur.
Accedens Inflammatio in Suppurationem abiit,
generatio papillarum Carnis ex omni parte bona
et aequalis spem optimam reunionis firmo dabat,
quo Votis respondebat. Oger quarto post Opera-
tionem mense Osse Consolidato et libero humeri
Ufu e Nosocomio exiit.

Hoc Successu animatus eandem Operationem
in fractura tibiae non Consolidata et novâ
articulatione formata tentabat, de Cujus
Successu nil scio quod referam, dum Curationi
interesse Circumstantis non permitterent: D.
White hanc Operationem Operato cum Successu
instituisse ex suis observationibus constat.

Operis pretium erit, hanc Operationem, ubi
alia remedia fallunt, tentare, magnum Semper
officium proflatur homini, qui Sorti suo re-
lictus mediis se suosque sustentandi persoppe
deficitur.

Interfui dissectionibus duorum Sexagenariorum,
qui propter fracturas Colli femoris in Nosocomium
recepti Sexto post adventum mense exhausti de-
cespere; os non Coaluit, quod rationem dis-
sectionis dabat; ligamentum Capsulare erat
integrum, utraque fractura erant quam
proximo Capitulo, nec minimum Vestigium
Calli aut Succi operi effusi aderat, Superficies
utriusque partis Corrosa et Sanie tecta ap-
parebat, ligamentum interarticulare penitus
deerat ita ut Superficies fracta Capitulī ac-
tabulum respiceret, et Superficies altera femoris
partem Cartilagine obditam Capitulī tangeret.
His circumstantiis inductus Chirurgus Causam
non Coalescentis in rupto ligamento interarti-
culari et inverso Capitulo ponere Videbatur, quod
pro Causa agnoscere non poteram, nam quid
prohibuisset Succi operum effundi, quanquam
partibus ~~quidem~~ se non tangentibus, Consolidatio
perfecta locum non habuisset. Inversio
Capitulī merum accidens esse potuit. In Opinione
mea brevi post confirmabar dissectione femine
50 circiter annorum, quae ob excrecentiam fun-
gosam in medio Cruris eodem in Nosocomio aliquo
jam tempore decumbebat. Fungus bis extir-
patus Semper regenerabatur. femina durante
morbo se in lecto ad alterum latus vertens Collum
femoris fregit. Fractura optime Coalita

aliquod tempus post exhausta decepit. fractura
multo propior erat trochanteri majori quam
Capitulo, firmiter Consolidata, licet et in hac
ligamentum interarticulare abesset.

Defectus ligamenti Consolidationi fracturae
Colli femoris non obstat, ut ex observatione
addatâ patet, plus magis mirabar quod liga-
mentum Versendo in lecto ruptum fuerit.